

Uzasadnienie

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

W dniu 11 lipca 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku podpisał zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 11 lipca 2016 r. poz. 2555. Weszło ono w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia.

Zgodnie z powyższym planem zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (zwany dalej: RDOŚ w Gdańsku) zrealizował m.in. następujące zadania związane z monitoringiem przedmiotów ochrony:

- 1) Monitoring występowania bobra europejskiego *Castor fiber* w obszarze Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001 (Bidziński K., Jankowska-Jarek M., 2019).
- 2) Monitoring zalotki większej *Leucorhinia pectoralis* (Charpentier, 1825) w granicach obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001 (Rychła A., 2019).
- 3) Wykonanie badań hydrologicznych wraz z dokumentacją techniczną zastawek, przegród i zasypań w obszarze Natura 2000 Bagna Izbickie PLH 220001 w ramach projektu pn. Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód (Przybylski i in. 2020).

Zawarte w pierwotnym akcie załączniki nr 3, 4 i 5 zostały aktualnie zmienione w zakresie liczby przedmiotów ochrony, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bagna Izbickie PLH220001 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1291).

W przypadku załącznika nr 3 (nr 1 w niniejszym projekcie) nie wprowadzono zmian zagrożeń. Zaktualizowano ich opis w oparciu o najnowsze dane (ekspertyzę hydrologiczną – Przybylski i in. 2020).

W przypadku załącznika nr 4 (nr 2 w niniejszym projekcie) poza usunięciem przedmiotów ochrony zgodnie ze zmianą SDF (2016-05) oraz rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bagna Izbickie (PLH220001; Dz. U. z 2021 r. poz. 1291) uszczegółowiono zapisy dotyczące celów dla poszczególnych przedmiotów ochrony. Zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć tak, aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską, aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;

- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
- a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
 - e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
 - f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Dla siedliska 7120 i 91D0 jak i gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze tj. bór oraz zalotka większa założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV) oraz poprawę wskaźników ocenionych jako niezadowolające (U1) lub złe (U2). Osiągnięciu tak sformułowanych celów służą m.in. działania związane z zatrzymaniem wody na torfowisku oraz z wycinką drzew z powierzchni torfowiska.

W załączniku nr 5 (nr 3 do niniejszego zarządzenia) wprowadzono zmiany, które okazały się niezbędne po przeprowadzeniu prac przygotowawczych do wykonania działań z zakresu ochrony czynnej siedliska przyrodniczego 7120 – torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji. Zgodnie z obowiązującym PZO zlecono wykonanie badań hydrologicznych w obszarze Natura 2000, które miały na celu zidentyfikować miejsca odpływu wód, a tym samym stać się podstawą do potwierdzenia lokalizacji obiektów blokujących odpływ wody z torfowiska. Wyniki badań zawarto w opracowaniu z dnia 15.12.2020 r. pn. „Wykonanie badań hydrologicznych wraz z dokumentacją techniczną zastawek, przegród i zasypań w obszarze Natura 2000 Bagna Izbickie PLH 220001 w ramach projektu pn. Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”, które wykonało Biuro Projektów Środowiskowych Michał Przybylski. Autor opracowania wskazał wstępną lokalizację, liczbę i typ obiektów, których wykonanie wpłynie na poprawę stopnia uwilgotnienia w obrębie płatów siedlisk przyrodniczych 7120 i 91D0. Siedliska 7120 i 91D0 stanowią kompleks leśno-torfowiskowy, którego stosunki gruntowo wodne są ściśle od siebie uzależnione, więc działania wskazane dla siedliska 7120 pozwolą osiągnąć cele działań ochronnych określone dla siedliska 91D0. Ze względu na fakt, że liczba, typ oraz lokalizacja obiektów, mających na celu zablokowanie rowów i lini odpływu wskazana w opracowaniu różniły się od tych wartości wskazanych w PZO, niniejszym zarządzeniem skorygowano zakres działań ochrony czynnej dla płatów siedlisk 7120 i 91D0 (załącznik nr 3). Ponadto skorygowano załącznik nr 6 w zakresie lokalizacji działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych 7120 i 91D0 (załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia).

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu zmiany planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bagna Izbickie PLH220001 zweryfikowano stan płatów siedliska 7120 w zakresie wskaźnika „obecność krzewów i podrostu drzew” oraz dokonano korekty w zakresie działań ochronnych w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji, kierując się potrzebą utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony. Po weryfikacji terenowej płatów siedliska 7120 skorygowano działania ochronne dla niżej wymienionych biochor wraz z ich lokalizacją:

- biochory nr 8ac0, f852, 05a8, d3c3, 7c1a, 1427 – w wyniku sukcesji roślinności drzewiastej zaistniała konieczność usuwania odrośli lub nalotów drzew pojawiających się w płatach nieleśnej roślinności torfowiskowej i torfowiskowo-wrzosowiskowej z powierzchni, dla których w dokumentacji PZO nie wskazano potrzeby wykonania działań;

- biochory nr ba1d, 11f7, fe49, 728c, 5d89 – w wyniku sukcesji roślinności drzewiastej zaistniała konieczność usunięcia części drzew, dla ochrony i odtworzenia nieleśnej roślinności torfowiskowej z powierzchni, dla których w dokumentacji PZO nie wskazano potrzeby wykonania działań;

- biochory nr 6823, 82fc, 54af, d512 – omyłkowo zostały zakwalifikowane do działania w zakresie usuwania odrośli i nalotu, ze względu na istniejący drzewostan;

- biochory nr 9c52, a9a5 – omyłkowo wskazano jako siedlisko 7120; w wyniku weryfikacji terenowej wskazano brak siedliska 7120 na podanych płatach;

- biochory nr 21ed, 6823, fc4f, 82fc, 1572, 49ca, 07f5, 1304 – korekta powierzchni w wyniku weryfikacji terenowej.

Ponadto wprowadzono zapis o dopuszczeniu pozostawiania pędów do 0,5 m na powierzchni siedliska, co pozwoli na optymalizację zagospodarowania biomasy powstałej podczas zabiegów. Odrośla i naloty powinny zostać usunięte z płatów w przypadku, gdy wizja terenowa wykazała taką potrzebę, co zrationalizuje wydatkowanie środków na tego typu działania z zakresu ochrony czynnej.

Dodatkowo dokonano korekty lokalizacji urządzeń służących do monitorowania warunków wodnych torfowiska:

- usunięto wydzielania nr 254Ad i 254Ab – zostały wskazane omyłkowo wskutek wykorzystania nieaktualnych danych GIS w oddziale 254A;

- dodano wydzielania nr 254Aa i 254Ac – wskazano poprawne wydzielania w oddziale nr 254A;

- dodano działkę nr 151/1 obręb Ciemino – rów, w którym rejestrowany ma być poziom wody, występuje na odrębnej działce.

Ponadto wykreślono działania już zrealizowane.

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. W ramach współpracy projekt opiniował Słowiński Park Narodowy. Zgłoszone uwagi uwzględniono.

Projekt został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgłoszone uwagi uwzględniono.

Informacje o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych zamieszczono w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.5.2021.AL.1 z dnia 11 sierpnia 2021 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, przesłano do Starostwa Powiatowego w Słupsku oraz Urzędu Gminy Główny z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń. Informację o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych zamieszczono także w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.7.2021.AW z dnia 19 października 2021 r.; Gazeta Wyborcza z dnia 21 października 2021 r.).

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029). Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.6.2021.MB.3 z dnia 3 czerwca 2022 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku oraz przesłane do Starostwa Powiatowego w Słupsku oraz Urzędu Gminy Główny z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń. Informację podano także w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.9.2022.MB.1 z dnia 2 czerwca 2022 r.) Gazeta Wyborcza z dnia 7 czerwca 2022 r.

W tym czasie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Projekt zarządzenia wpisano do publicznie dostępnego wykazu danych prowadzonego na stronie internetowej www.ekoportal.pl, pod numerem 206/2022.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.24.2022.ASO z dnia 25 lipca 2022 r.